

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Roald Aandahl	Arkivkode: FA-L82
Arkivsaksnr: 18/403	Løpenr: 18/5026
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	14.06.2018	031/2018

Samnanger kommune sin uttale til forslag til planprogram - Fellesprosjektet E16 og Vossebanen**14.06.2018 Kommunestyret:**

Handsaming i møtet:

Ordførar Knut Harald Frøland (Bl) gjorde merksam på at det er ein feil i rådmannen sitt framlegg til vedtak. I punkt 5 skal det stå "1.000.000m3 anbrakte massar", ikkje "1.000.000m2 anbrakte massar".

Ordførar Knut Harald Frøland sette fram følgjande framlegg til vedtak:

"Samnanger kommune roser ei prioritert og rask utbygging av ny veg og togbane mellom Arna og Voss. Samnanger kommune roser og den regionale effekt prosjektet spesielt vil gje for kommunane Vaksdal og Voss.

Samnanger kommune meiner at viktigheten av å bygge ny veg og bane mellom Arna og Voss forsvarer ei løysing kor ein ikkje gjennomfører kommuneplan, men går direkte frå KVU til statleg reguleringsplan. Samnanger kommune meiner samstundes at dette ikkje må redusere moglegheit for at ressursbruk kan gje størst mogeleg regional effekt.

I lys av eit prioritert nasjonalt ønske om nullvekst i bilbruk stiller Samnanger kommune spørsmålsteikn til om dei regionale konsekvensane er tilstrekkeleg utgreidde. Samnanger kommune meiner at mindre vesentlege endringar av «K5-korridorløysing» vil kunne gje betydeleg reduksjon av bilbruk inn mot Arna/ Bergen og samtidig gje stor auke i bruk av kollektivtransport. Dette gjeldt for dei mange reisande frå kommunane Samnanger, Kvam, Fusa og bygda Treng Reid.

Samnanger kommune ber om at følgjande blir vurdert i planprogrammet:

- *Ny togstasjon på Treng Reid med hensiktsmessig løysing for overgang buss – tog og med tilstrekkeleg plass for innfartsparkering.*
- *God løysing av eventuell framtidig tunell frå ny E16 mot Samnanger og Kvam.*
- *At prosjektet blir sett i lys av kommande kommunedelplan for sikring av Tokagelelet, kor*

eit av alternativa er tunell under Kvamskogen og Eikedalen.

- *At prosjektet blir sett i lys av stamveg aust-vest, E-134.*
- *At Hisdal i Samnanger blir vurdert som alternativ til Trengreid som trafikknutepunkt.*
- *At prosjektet vurderer regionale effektar for responstider til utrykkingskjøretøy.*
- *Bruk av steinmasser i Samnanger kommune på 1 million m³ eller meir.*

Samnanger kommune ber om å få vere representert i styringsgruppe for vidare prosess."

Arild Røen (H) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Arild Røen fram følgjande framlegg til vedtak:

"Samnanger kommune roser ei prioritert og rask utbygging av ny veg og togbane mellom Arna og Voss. Samnanger kommune roser og den regionale effekt prosjektet spesielt vil gje for kommunane Vaksdal og Voss.

Samnanger kommune meiner at viktigheten av å bygge ny veg og bane mellom Arna og Voss forsvarer ei løysing kor ein ikkje gjennomfører kommuneplan, men går direkte frå KVU til statleg reguleringsplan. Samnanger kommune meiner samstundes at dette ikkje må redusere moglegheit for at ressursbruk kan gje størst mogeleg regional effekt.

I lys av eit prioritert nasjonalt ønske om nullvekst i bilbruk stiller Samnanger kommune spørsmålsteikn til om dei regionale konsekvensane er tilstrekkeleg utgreidde. Samnanger kommune meiner at mindre vesentlege endringar av «K5-korridorløysing» vil kunne gje betydeleg reduksjon av bilbruk inn mot Arna/ Bergen og samtidig gje stor auke i bruk av kollektivtransport. Dette gjeldt for dei mange reisande frå kommunane Samnanger, Kvam, Fusa og bygda Trengreid.

Samnanger kommune ber om at følgjande blir vurdert i planprogrammet:

- *Ny togstasjon på Trengreid med hensiktsmessig løysing for overgang buss – tog og med tilstrekkeleg plass for innfartsparkering.*
- *Auka innfartsparkering i Arna må vurderast på nytt*
- *Det må gjerast tiltak for å gjera Fv7 som avlastningsvei i anleggsperiode E16."*

Ordførar Knut Harald Frøland bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette ordførar Knut Harald Frøland fram følgjande reviderte framlegg til vedtak:
"Samnanger kommune roser ei prioritert og rask utbygging av ny veg og togbane mellom Arna og Voss. Samnanger kommune roser og den regionale effekt prosjektet spesielt vil gje for kommunane Vaksdal og Voss.

Samnanger kommune meiner at viktigheten av å bygge ny veg og bane mellom Arna og Voss forsvarer ei løysing kor ein ikkje gjennomfører kommuneplan, men går direkte frå KVU til statleg reguleringsplan. Samnanger kommune meiner samstundes at dette ikkje må redusere moglegheit for at ressursbruk kan gje størst mogeleg regional effekt.

I lys av eit prioritert nasjonalt ønske om nullvekst i bilbruk stiller Samnanger kommune spørsmålsteikn til om dei regionale konsekvensane er tilstrekkeleg utgreidde. Samnanger kommune meiner at mindre vesentlege endringar av «K5-korridorløysing» vil kunne gje betydeleg reduksjon av bilbruk inn mot Arna/ Bergen og samtidig gje stor auke i bruk av kollektivtransport. Dette gjeldt for dei mange reisande frå kommunane Samnanger, Kvam, Fusa og bygda Trengreid.

Samnanger kommune ber om at følgjande blir vurdert i planprogrammet:

- *Ny togstasjon på Trengreid med hensiktsmessig løysing for overgang buss – tog og med tilstrekkeleg plass for innfartsparkering.*

- *God løysing av eventuell framtidig tunell frå ny E16 mot Samnanger og Kvam.*
- *At prosjektet blir sett i lys av kommande kommunedelplan for sikring av Tokagelet, kor eit av alternativa er tunell under Kvamskogen og Eikedalen.*
- *At prosjektet blir sett i lys av stamveg aust-vest, E-134.*
- *At Hisdal i Samnanger blir vurdert som alternativ til Trengreid som trafikknutepunkt.*
- *At prosjektet vurderer regionale effektar for responstider til utrykkingskjøretøy.*
- *Bruk av steinmasser i Samnanger kommune på 1 million m³ eller meir.*
- *Det må gjerast varige tiltak på FV 7 som vil fungera som avlastingsveg i anleggsperioden.*
- *Uavhengig av framtidig planløysing, må det verta ein monaleg auke i parkeringsplassar i Arna.*

Samnanger kommune ber om å få vere representert i styringsgruppe for vidare prosess."

Prøverøysting:

Det vart først gjennomført prøverøysting, der framlegga til ordførar Knut Harald Frøland og Arild Røen vart sett opp mot kvarandre. Dei tre første avsnitta og første setning i fjerde avsnitt i desse to framlegga er identiske og vart samrøystes vedtekne. Det vart så røysta punktivs over kvart punkt i det fjerde avsnittet i framleggget til ordførar Knut Harald Frøland. Ordlyden i to av dei tre punkta i fjerde avsnitt i framleggget til Arild Røen er ikkje heilt identisk med tilsvarende punkt i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg, men innhaldet er så likt at det berre vart røysta over punkta i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg.

- Punkt 1: *Ny togstasjon på Trengreid med hensiktsmessig løysing for overgang buss – tog og med tilstrekkeleg plass for innfartsparkering.* Dette punktet vart samrøystes vedteke.
- Punkt 2: *God løysing av eventuell framtidig tunell frå ny E16 mot Samnanger og Kvam.* Dette punktet vart samrøystes vedteke.
- Punkt 3: *At prosjektet blir sett i lys av kommande kommunedelplan for sikring av Tokagelet, kor eit av alternativa er tunell under Kvamskogen og Eikedalen.* 10 røysta for og 10 røysta imot dette punktet. På grunn av at ordføraren røysta for, vart punktet vedteke.
- Punkt 4: *At prosjektet blir sett i lys av stamveg aust-vest, E-134.* 10 røysta for og 10 røysta imot dette punktet. På grunn av at ordføraren røysta for, vart punktet vedteke.
- Punkt 5: *At Hisdal i Samnanger blir vurdert som alternativ til Trengreid som trafikknutepunkt.* 10 røysta for og 10 røysta imot dette punktet. På grunn av at ordføraren røysta for, vart punktet vedteke.
- Punkt 6: *At prosjektet vurderer regionale effektar for responstider til utrykkingskjøretøy.* 18 røysta for og 2 røysta imot dette punktet.
- Punkt 7: *Bruk av steinmasser i Samnanger kommune på 1 million m³ eller meir.* Samrøystes vedteke.
- Punkt 8: *Det må gjerast varige tiltak på FV 7 som vil fungera som avlastingsveg i anleggsperioden.* Samrøystes vedteke.
- Punkt 9: *Uavhengig av framtidig planløysing, må det verta ein monaleg auke i parkeringsplassar i Arna.* Samrøystes vedteke.

Det vart til slutt i prøverøystinga røysta over det siste avsnittet i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg: *Samnanger kommune ber om å få vere representert i styringsgruppe for vidare prosess.* Samrøystes vedteke.

Endeleg røysting:

I den endelege røystinga vart det først røysta over rådmannen sitt framlegg til vedtak. Dette framleggget fekk ingen røyster.

Det vart så gjennomført blokkvis røysting der framleggget til ordførar Knut Harald Frøland vart sett opp mot framleggget til Arild Røen. Ordlyden i to av dei tre punkta i fjerde avsnitt i framleggget til Arild Røen er ikkje heilt identisk med tilsvarende punkt i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg, men innhaldet er så likt at det berre vart røysta over punkta i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg. Det vart først røysta over dei tre første avsnitta og første setning i fjerde avsnitt i framlegga, punkt 1, 2, 7, 8, 9 i fjerde avsnitt i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg, samt siste avsnitt i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg. Samrøystes vedteke.

Det vart så røysta over kulepunkt 3, 4 og 5 i fjerde avsnitt i ordførar Knut Harald Frøland sitt

framlegg. 10 røysta for og 10 imot desse punkta. På grunn av at ordføraren røysta for, vart desse punkta vedteke.

For	Imot
Knut Harald Frøland (Bl)	Arild Røen (H)
Lena Tveit (Bl)	Sture Tveit (H)
Anja Elisabeth G. Markhus (Bl)	Øyvind Strømmen (Mdg)
Martin Haugen (Bl)	Nils Aadland (A)
Solveig Vassenden (Bl)	Brigt Olav Gåsdal (A)
Svein Verner Røseth (Frp)	Gunn Østvik Petersen (A)
Gunnar Bruvik (Frp)	Olaug Øystese (A)
Ingvild R. Bogevik (Frp)	Roger G. Urås (A)
Øyvind Røen (Sp)	Inge Aasgaard (Krf)
Monica Tjønna (Sp)	Gunn Totland Moss (Krf)

Det vart til slutt røysta over punkt 6 i fjerde avsnitt i ordførar Knut Harald Frøland sitt framlegg. Samråystes vedteke.

KS- 031/2018 Vedtak:

Samnanger kommune roser ei prioritert og rask utbygging av ny veg og togbane mellom Arna og Voss. Samnanger kommune roser og den regionale effekt prosjektet spesielt vil gje for kommunane Vaksdal og Voss.

Samnanger kommune meiner at viktigheten av å bygge ny veg og bane mellom Arna og Voss forsvarer ei løysing kor ein ikkje gjennomfører kommuneplan, men går direkte frå KVU til statleg reguleringsplan. Samnanger kommune meiner samstundes at dette ikkje må redusere moglegheit for at ressursbruk kan gje størst mogeleg regional effekt.

I lys av eit prioritert nasjonalt ønske om nullvekst i bilbruk stiller Samnanger kommune spørsmålsteikn til om dei regionale konsekvensane er tilstrekkeleg utgreidde. Samnanger kommune meiner at mindre vesentlege endringar av «K5-korridordørsing» vil kunne gje betydeleg reduksjon av bilbruk inn mot Arna/ Bergen og samtidig gje stor auke i bruk av kollektivtransport. Dette gjeldt for dei mange reisande frå kommunane Samnanger, Kvam, Fusa og bygda Trengreid.

Samnanger kommune ber om at følgjande blir vurdert i planprogrammet:

- Ny togstasjon på Trengreid med hensiktsmessig løysing for overgang buss – tog og med tilstrekkeleg plass for innfartsparkering.
- God løysing av eventuell framtidig tunell frå ny E16 mot Samnanger og Kvam.
- At prosjektet blir sett i lys av kommande kommunedelplan for sikring av Tokagelet, kor eit av alternativa er tunell under Kvamskogen og Eikedalen.
- At prosjektet blir sett i lys av stamveg aust-vest, E-134.
- At Hisdal i Samnanger blir vurdert som alternativ til Trengreid som trafikknutepunkt.
- At prosjektet vurderer regionale effektar for responstider til utrykkingskjøretøy.
- Bruk av steinmasser i Samnanger kommune på 1 million m³ eller meir.
- Det må gjerast varige tiltak på FV 7 som vil fungera som avlastingsveg i anleggsperioden.
- Uavhengig av framtidig planløysing, må det verta ein monaleg auke i parkeringsplassar i Arna.

Samnanger kommune ber om å få vere representert i styringsgruppe for vidare prosess.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune ber om at følgjande problemstillingar vert betre utgreidd i planprogrammet:

1. Krysset (VB1) må ha tilstrekkelig kapasitet til å også kunne ta ein trafikkauke frå E134 om Hordalandsdiagonalen vert realisert. Det må vere plass i kryssområdet til å kunne kople på ein framtidig arm mot E134. Det er viktig at etablering av nytt kryss VB1 ikkje ekskluderer moglegheita for ein framtidig arm.
2. Gaffel i tunnel kan vere ein god løysing for eventuell framtidig arm mot E134 om det ikkje er plass, eller kapasitet til å tene trafikkauken i VB1. Linjeføringa for både tog- og biltunnel må vere slik at ikkje denne moglegheita vert ekskludert.
3. Det må leggjast til rette betre for omstiging frå privatbil til buss/bane. Om ikkje dette lar seg løyse bør andre alternativ vurderast som kollektivknutepunkt i Hisdalen, eller ved Trengereid stasjon.
4. Utviding av innfartsparkering i Arna bør vurderast på nytt.
5. Samnanger kommune ønskjer å ta imot inntil 1.000.000m² anbrakte massar.

Dokument som ikkje er vedlagt:

Forslag til planprogram. www.vegvesen.no

Kva saka gjeld:

Forslag til planprogram for fellesprosjektet E16 og Vossabanen er lagt ut til offentleg ettersyn.

Vurderingar og konsekvensar:

Dei nye hovudforbindungane mellom Austlandet og Vestlandet er E 134 over Haukeli, og rv52 Hemsedal.

Frå nytte- kostnadsberekingar i aust-vest utgreiinga heiter det:

Alternativ	Inv. kost mrd. kr	Nytte mrd. kr	NN mrd. kr	NN/kr
E 134 med arm mot Bergen	37	70	+26	+0,7
E134 over Rauland	29	47	+12	+0,4
E134 over Seljord	29	34	-1	0
Rv 7/52/5	21	18	-7	-0,3

(Nytte- kostnadsvurdering, Aust- Vest utgreiinga. SVV)

Ny E134 med arm mot Bergen gir den absolutt største nytten, og i pressemeldinga «Vil prioritere vegene over Haukeli og Hemsedal» frå SVV datert 21.01.2015 heiter det:

Vil ha E134 over Haukeli.

På bakgrunn av den samfunnsøkonomiske analysen foreslår vi en langsigkt strategi der E134 gis høyeste prioritet. Med utbygging av ferjefri E39 mellom Stavanger og Bergen vil E134 kunne betjene hele området mellom disse byene. Vi ønsker en utbygging av vegen på hele strekningen mellom Drammen og Haugesund, sier Aksnes.

En utbygging av forbindelse fra E134 mot Bergen fra Jøsendal via Odda gir en rask rute mellom Bergen og Oslo og god samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Det finnes flere mulige traséer for en slik veg – og her foreslår Vegvesenet en konseptvalgutredning (KVU) for å analysere de ulike konseptene, sier fungerende vegdirektør.
(Pressemelding, SVV 2015)

Det er ikkje sett i gong noko arbeid med KVU for ny Hordalandsdiagonal enda, men det er utarbeidd ein rekke rapportar som skildrar ny arm mot Bergen. I rapporten «Utredning om forbindelser mellom Østlandet og Vestlandet, SVV - Januar 2015» vert ulike alternativ for tilkopling frå E134 til Bergen vurdert. Der heiter det:

En alternativ løsning går via Kvam. Her er vegen lagt fra brua ved Jondal og via Norheimsund og Tysse til Espeland (sør for Arna). Denne løsningen kan bli ca. 10 km kortere enn via Fusa, men den omfatter mer nybygd veg og den får større total tunnellengde. Hardangertunnelen under Kvamskogen er lagt inn som forutsetning. Dermed vil sannsynligvis kostnaden bli litt høyere enn løsningen via Fusa. Dette vil også være avhengig av hva som skjer med Ringveg Øst i Bergen. I våre vurderinger er denne lagt inn som løsning fra Espeland til Fjøsanger.

En annen variant er å la vegen gå fra Samnanger mot E16 ved Trengereid/Romslo. På denne måten får vi bedre utnyttelse av ny E16 til Arna og tilknytting til Ringveg Øst. Men den totale vegstrekningen blir noe lengre enn med tilknytting ved Espeland.

(Utredning om forbindelser mellom Østlandet og Vestlandet, SVV - Januar 2015)

Eit av dei mest samfunnsøkonomisk fordelaktige alternativa for ein mogleg framtidig tilknyting mot stamveg E134 vil altså ha tilkopling mot E16 ved Trengereid, eller Romslo. Eit av argumenta som talar mot dette alternativet er at den fordrar at det vert bygd tunnel under Kvamskogen. Denne er allereie under planlegging. Planprogrammet til prosjektet: «utgreiing av tunnelløysingar fv.7» ligg i skrivande stund til offentleg ettersyn og det er varsle start av arbeid med kommunedelplan. Om ny tunnel vert planlagt med lengde og standard som tilfredsstiller stamvegstandard vil alternativ gjennom Samnanger få enda større nytte, og vil med stort sannsyn vere det klart rimeligaste alternativet, som også gir størst samfunnsnytte.

I fellesprosjektet E16 og Vossebanen Arna – Stanghelle vert alternativ VB1 skissert som den anbefalte løysinga for kryss på Trengereid. Det er dette krysset som det vil vere naturleg å kople ein eventuell framtidig Hordalandsdiagonal mot. Om ein framtidig Hordalandsdiagonal vert realisert vil dette gje vesentleg auka belasting på dette krysset. Vegdirektoratet har allereie funne å kunne gje fråvik til austvendte ramper i eit tunnellaup mot Vaksdal.

(Tilrådd alternativ VB1)

Krysset er plassert i eit trøgt dalføre og fordrar vesentlege planeringstiltak for å kunne

gjennomførast. Samnanger kommune ser isolert sett krysset som ei god løysing for fordeling av trafikken i dagens situasjon, og er positive til at løysinga som vil løyse mykje av den køproblematikken som opplevast på utfartsdagar i området.

Spørsmåla Samnanger kommune sittet igjen med som planprogrammet ikkje skildrar er:

1. Har krysset (VB1) tilstrekkelig kapasitet til å også kunne ta ein trafikkauke frå E134 om Hordalandsdiagonalen vert realisert?
2. Er det plass i området til å kunne kople på ein framtidig arm mot E134?
3. Vil etablering av nytt kryss VB1 ekskludere moglegheita for ein framtidig arm mot E134?
4. Vil parallel linjeføring av tog og biltunnel hindre moglegheita for ein eventuell gaffelløysing i tunnel mot E134

Kollektivknutepunkt

Tilrådd alternativ for jernbane går frå Arna stasjon, i tunnel derifrå direkte til ny stasjon ved dagens senter på Vaksdal. Om ein kjem med buss frå Samnanger, Fusa eller store deler av Kvam, vil Arna stasjon vere det nærmeste tilknytingspunktet mellom buss og bane. Busstilbodet i store deler av denne regionen har særskilt låg frekvens, og privatbilen vil dessverre ofte vere førstevalet. Samnanger kommune arbeider med å redusere bilbruken og auke kollektivandelen. Det er mange Samningars som i dag nyttar innfartsparkeringa i Arna og nyttar tog vidare mot Bergen, eller andre stasjoner i det nasjonale jernbanebanenettet.

Med løysing som ligg føre i planprogrammet er krysset i Arnadalens flytta lenger sør. Om i tillegg ringveg aust vert realisert, vil det ikkje lenger vere eit naturleg val å køyre innom Arna i det heile. I tillegg vert det i «Innfartsparkeringsstrategi – Bergensbanen og Flomsbana» skildra at det ikkje er ønskelig å utvide parkeringskapasiteten på kort sikt og etablere avgiftsordning for å regulere etterspørselen.

Alt dette bidrar til å redusere kollektivandelen frå Samnanger og fremme privatbilbruk. Samnanger kommune meiner planprogrammet underkommuniserer trangen for gode omstigningsplassar, både mellom buss, bane og privatbil. Eit naturleg omstigningspunkt mellom bil og buss kan vere ved krysset i Trengereid, men det synes at det ikkje vil vere plass til nokon innfartsparkering her. Første omstigningspunkt mellom buss og bane, og privatbil og bane vil vere i Arna ettersom Trengereid stasjon vert lagt ned.

Det må leggjast betre til rette for omstigning frå privatbil til buss/bane.

Dersom ikkje dette er mogleg å løyse ved tilrådd alternativ, bør andre løysingar vurderast. Til dømes var det i tidlegare utgreiingar vurdert ein kryssløysing i Hisdalen. Hisdalen vil kunne ha plass til både togstasjon, bussrundell, innfartsparkering for heile regionen og eventuelt godsterminal, og vil kunne fungere som eit omstigningspunkt mellom buss, bane, bil og gods. For å unngå forsinka utbygging av E16, er det vesentleg at eventuelle endringar vert innarbeidd så fort som råd. Endringar seinare i prosessen vil gje større ulempe.

Massebalanse

Det er skildra at det vert eit masseoverskudd på om lag 4.500.000m² anbrakte massar frå tunnelen Arna - Trengereid, og 3.500.000m² frå tunnelen Trengereid – Vaksdal. Samnanger kommune har i vedtatt kommuneplan inne strandpromenade frå Ådland til Bjørkheim, samt gang og sykkelveg til Raunekleiva. Til dette arbeidet vil det vere behov for overskotsmassar. Ein grovvurdering syner at Samnanger vil ha moglegheit til å kunne ta i mot om lag 1.000.000m² anbrakte massar til desse prosjekta. Mottaksplassen vil vere om lag 6km frå krysset på Trengereid. Bruken av massane i Samnanger vil gje stor samfunnsnytte. Det vil bli utført meir detaljerte utrekningar på massebehov som vil bli kommunisert til prosjektet.

Samnanger kommune ønskjer å ta imot inntil 1.000.000m² anbrakte massar.